

ACCIONS PER LA SOSTENIBILITAT

Com contribuïm a una Barcelona més sostenible?

1. DADES DE L'ORGANITZACIÓ

Nom: [Tarpuna](#)

Breu descripció: Cooperativa formada per un equip de persones compromeses amb la sostenibilitat, la igualtat d'oportunitats i la justícia social.

Dades de contacte: info@tarpunacoop.org; <http://tarpunacoop.org/contacte/>

Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022: 11/12/2012

2. ACTUACIONS DESTACADES

Listat de les actuacions i relació amb els objectius del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#).

Nom de l'actuació	Objectiu CCS
Projecte "Hort Urbà"	1.3, 5.2 i 5.4
Projecte "Aplec d'Agricultura Urbana"	1.3, 1.4, 3.5, 4.1, 9.1, 9.9
Projecte de bioeconomia circular 'Revolta'	1.3, 1.10, 3.5, 5.9, 5.10, 6.9, 8.9, 9.3, 9.8, 10.7
Jornada ENERGÈNCIES	4.5, 4.10, 9.1, 9.2, 9.5, 9.6, 9.9, 9.10

PROJECTE "HORT URBÀ"

Breu descripció:

Es tracta de posar en producció ecològica parcel·les en desús o poc productives per a generar projectes d'agricultura social que donin resposta a les greus necessitats del nostre entorn en una situació de crisi econòmica molt intensa. La producció en l hort social és ecològica, sense la utilització d'adobs químics ni insecticides i la verdura collida estarà fresca al plat i amb la màxima qualitat.

Més informació: <http://www.horturba.com/>

Beneficis:

X Ambientals   X Socials   X Econòmics

Vigència de l'actuació: Continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

- 1.3. Ampliació del verd urbà
5.2. Millorar la informació sobre la producció ecològica
5.4. Fomentar el consum responsable i col·laboratiu

PROJECTE "APLEC D'AGRICULTURA URBANA"

Breu descripció:

Esdeveniment periòdic de trobada, intercanvi d'experiències i formació sobre l'agricultura urbana, orientat a persones i entitats que gestionen o participen de projectes d'agricultura urbana arreu de Catalunya. L'Aplec vol ser l'acte principal d'una xarxa d'agricultura urbana.

El projecte entén l'agricultura urbana des de la seva concepció més àmplia possible i tots els aspectes socials, ambientals i agrícoles que aquesta activitat comporta. S'inclouen projectes amb objectius diversos: educatius, terapèutics, d'inserció, ocupacionals, productius, lleure, etc. I també es contemplen projectes estrictament urbans i altres periurbans en relació directa amb la ciutat.

L'aplec té un doble objectiu, per un costat compartir i crear coneixement a partir de l'experiència de diferents projectes i per una altra divulgar l'agricultura urbana al conjunt de la societat. Durant l'aplec s'organitzen tallers, demostracions i també grups de treball i conferències per aprofundir en el cultiu, la organització dels projectes, la gestió de l'aigua i qualsevol altre aspecte relacionat amb els horts urbans.

Més informació: www.agriculturaurbana.cat

Beneficis:

X Ambientals   X Socials   X Econòmics

Vigència de l'actuació: Continuada

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

- 1.3. Ampliació del verd urbà
1.4. Potenciar els beneficis ambientals i socials del verd urbà
3.5. Fomentar la producció d'aliments més saludables
4.1. Transformar la ciutat per fer-la més eficient i productiva
9.1. Estendre la cultura de la sostenibilitat
9.9. Refermar el treball en xarxa per desenvolupar projectes comuns

Projecte de bioeconomia circular 'Revolta'

Breu descripció:

El projecte Revolta, endegat per l'Agència de Residus de Catalunya i la Cooperativa Tarpuna, se centra en l'acostament de la ciutadania/generador de residus orgànics amb la producció d'aliments a partir de la fertilització amb compost resultant del tractament dels bioresidus.

El projecte utilitza els residus de la ciutadania per fer compost destinat a la producció alimentària. La

finalitat és comprovar com la implicació de tots els agents que intervenen en el cicle de la matèria orgànica aconsegueix millorar en els graus de corresponsabilitat de les persones en la gestió i la recollida selectiva en quantitat i qualitat.

Per dur a terme el projecte a Catalunya s'ha involucrat l'escola El Ginebró i el Restaurant Kubik de Llinars del Vallès. La idea és que els residus orgànics generats al menjador de l'escola i al restaurant tinguin un pretractament en origen que faciliti el transport d'aquests residus a una cooperativa agrícola del municipi, Tarpuna, perquè acabi de fer el tractament fins a obtenir el compost. Aquest producte s'utilitza en els camps de cultiu de la cooperativa, on es cultiven de manera ecològica molts dels aliments que després se subministren a l'escola i al restaurant.

Bioeconomia circular:

Com a agricultors ecològic, al cooperativa es trobava amb la dificultat de mantenir una bona fertilitat del sòl, ja que en aquest tipus d'agricultura és fonamental l'ús de matèria orgànica i del carboni. Si els residus orgànics de les ciutats o de les llars es llencen o es gestionen de manera deficient no serveixen com a fertilitzants. D'aquí en va sorgir la idea del projecte.

La proposta del "Revolta" té 2 elements innovadors: d'una banda, la relació entre la gestió dels residus i la producció. El mateix productor és el que s'emporta els residus per compostar, procurant aprofitar el mateix viatge que fa per subministrar la verdura. L'altra novetat és la instal·lació d'un equip electromecànic en origen que higienitza i facilita el procés. Es tracta de fer un cercle o un procés d'economia circular aplicat a l'agricultura.

Lluita contra el canvi climàtic:

A nivell de sensibilització i difusió, la comprensió del cicle complet i del què passa més enllà del contenidor fa entendre com d'important és la contribució de les persones en una bona gestió dels residus orgànics. La clau de l'èxit en la gestió és que la ciutadania contribueixi en el procés per l'aprofitament.

En pes, els residus orgànics representen la fracció més important dels residus municipals. Quan es gestionen inadecuadament i acaben al dipòsit controlat generen un impacte molt gran en el medi, ja que generen metà, un dels principals gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i lixiviats, contaminadors de les aigües.

Més informació:

<http://residus.gencat.cat/ca/detalls/Noticia/projecte-revolta-kubik>

Beneficis:

X Ambientals   X Socials   X Econòmics

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

1.3. Ampliar el verd urbà a carrers, parcs i places, interiors d'illa, horts, patis, vetlladors, terrats i cobertes verdes, balcons, murs i parets mitgeres, polígons, solars temporalment desocupats i altres espais d'oportunitat.

1.10. Gestiona el verd amb criteris d'eficiència en l'ús dels recursos naturals i utilitzar productes de baix impacte sobre el medi ambient i la salut.

3.5. Fomentar la producció d'aliments més saludables

5.9. Considerar el residu com a recurs.

5.10 Millorar la gestió dels residus. Incrementar el compostatge.

- 6.9 Incorporar criteris de sostenibilitat i processos de millora contínua en l'activitat de les organitzacions.
- 8.9 Intensificar la col·laboració público-privada.
- 9.3 Impulsar l'educació per la sostenibilitat en l'educació no formal i informal.
- 9.8. Fomentar la responsabilitat compartida.
- 10.7 Minimitzar la petjada ecològica.

Jornada ENERGÈNCIES

Breu descripció:

La 1a **Jornada ENERGÈNCIES** tenen la finalitat de generar coneixement nou sobre activitats d'aprenentatge al voltant de l'energia, i compartir experiències i pràctiques d'aprenentatge reeixides, facilitant-ne l'intercanvi.

Un espai d'intercanvi d'idees

La jornada ENERGÈNCIES vol ser una oportunitat de reconeixement i aprenentatge entre iguals per afavorir la innovació i el canvi continu. Així, la jornada es planteja des qualsevol vessant relacionada amb l'energia: conscienciació, sostenibilitat ambiental i/o econòmica, solidaritat,...; i en qualsevol de les competències que es poden treballar: socials, científiques, tecnològiques, matemàtiques,... D'aquesta manera també es poden plantejar oportunitats útils per a la prevenció front la problemàtica de pobresa energètica.

La Jornada ENERGÈNCIES parteix del fet que normalment es fa molt més del que d'entrada pot semblar, alhora que de formes molt variades que poden generar idees de millora recíproques.

Una dinàmica oberta

La dinàmica que proposem és un espai obert en format de mercat d'intercanvi d'idees on lliurement cada participant pot aportar la seva experiència. Aquelles experiències que resultin més interessants a tots els participants tindran un espai de treball més ampli en el qual compartir-les i debatre-les.

Es basa en 4 principis:

Tothom qui vingui és benvingut: quan la trobada comença les persones que han vingut són les apropiades per la raó que sigui que hagin vingut.

Allò que succeeixi és l'únic que pot succeir: és millor no preocupar-se pel què hagués pogut succeir i centrar-se en el que està passant ara.

Quan es comença, es comença: l'hora en que comença és la bona hora per començar, el rellotge no pot coaccionar la creativitat i l'aprenentatge.

Quan s'acaba, s'acaba: el procés col·lectiu i la creativitat té els seus propis ritmes, de vegades es fa servir més o menys temps del que s'esperava.

Una Llei

La llei dels dos peus: els peus estan per fer-los servir. Tothom ha d'estar on vulgui estar i ha de poder participar de la manera que vulgui participar. En particular qualsevol pot anar a les sessions que lliurement triï, però també pot fer d'abella o de papallona.

Una abella es mou al seu aire entre sales i pol·linitza amb les seves idees. Pot sortir en qualsevol moment d'una sessió i entrar en una altra, agafant idees d'una i portant-les a l'altra.

A una papallona li agraden les converses de passadís, aquelles extraoficials que poden ser molt

enriquidores.

Tres dinàmiques

1. Dinàmica del mercat

Es fa una cua

Cadascú agafa un paper i hi escriu en gran el nom i un títol que defineixi allò que es vol exposar

Sobre l'escenari s'exposa la proposta en 30"

S'aplaudeix cada exposició

Tot s'hi val. Es pot proposar un debat, un tutorial, un taller o fer una pregunta oberta. Són 30" per explicar-se o sigui que cal tenir les idees clares de manera que tothom entengui quina és la proposta per valorar-ne l'interès que li genera.

2. Dinàmica de l'agenda

S'habilita un panell en blanc i un altre amb els horaris i les sales disponibles.

Cadascú penja seu paper al panell en blanc

Tothom té 3 gomets i els enganxarà en aquella sessió o sessions que li semblin més interessants

Començant pels més votats, els responsables els aniran enganxant a la graella d'horaris i sales

Tot és negociable, es poden moure sessions d'horari per facilitar que més gent pugui assistir-hi

Si dues sessions s'assemblen molt, els responsables poden decidir fer-la conjunta

3. Dinàmica de les sessions

El responsable de la sessió fa una introducció

La sessió es desenvolupa, pot ser més o menys participativa, en funció del tipus de sessió

5 minuts abans de que finalitzi el temps, el responsable anotarà en un paper què és el que la gent s'emporta de la sessió. També pot ser que algú faci de secretari de la sessió durant la mateixa.

El paper amb el títol i resum de la sessió es penja al panell en blanc.

Motivació

La Jornada ENERGÈNCIES neix arrel de l'experiència de treball col·laboratiu que Tarpuna promou en diferents centres educatius. Ha servit d'inspiració l'experiència més recent de col·laboració entre Tarpuna, la Fundació Collserola i l'Associació Banc d'Energia al voltant d'un projecte relacionat amb la pobresa energètica i la fabricació digital.

En tenir l'esperit de col·laboració a l'ADN, s'ha ideat un espai de debat absolutament obert sobre l'energia, la pobresa energètica i la fabricació digital en l'entorn educatiu, cercant també la col·laboració a l'hora de fer possible la 1a Jornada ENERGÈNCIES 2017.

ENERGÈNCIES
INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES
D'APRENTATGE AL VOLTANT
DE L'ENERGIA 2017

28/03. 15:30 – 19:00
c/ Pere II de Montcada, 8 (Barcelona)
www.tarpuna.org/energencies

Organitzat per: **Tarpuna**
Associació d'Iniciatives Socials i Educatives

Amplia col·laboració de: **FUNDACIÓ COL·LEGIS** i **Agència d'energia**

Objectiu
Espai d'intercanvi d'idees
Compartir idees, experiències i projectes d'aprenentatge al voltant de l'energia, des de qualsevol vessant relacionada (conscienciació, sostenibilitat ambiental i/o econòmica, solidaritat,...) i en qualsevol de les competències que es poden treballar (socials, científiques, tecnològiques, matemàtiques,...)

A qui va dirigit
Feu més del que us pot semblar
A persones motivades com vosaltres amb ganes de compartir el treball realitzat a l'aula tant a primària com a secundària, o en altres espais d'aprenentatge.

Dinàmica
Veniu amb ganes de compartir i rebre
"Espai obert" d'aprenentatge entre iguals on tots els que vingueu tindreu l'oportunitat d'explicar breument (en 30 segons) la vostra experiència. Aquelles experiències que resultin més interessants a tots els participants tindran un espai de treball més ampli en el qual compartir-les i debatre-les.

Data i lloc
Tan bons com qualsevol altre
28 de març de 2017 de 15:30 a 19:00h
Escola Frederic Mistral-Tècnic
Eulàlia (Sarrià)
C/ Pere II de Montcada, 8 (BCN)
Parada Reina Elisenda (FGC)

Inscripció
Ajunteu-vos per seguir alents
Trosareu més informació i podreu formalitzar el vostre interès al lloc web següent:
tarpuna.org/energencies

Beneficis:

X Ambientals   X Socials   X Econòmics

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

- 4.5. Estalviar recursos naturals i aconseguir la màxima eficiència en el seu ús.
- 4.10 Fomentar projectes i programes compartits per avançar cap a residus més intel·ligents. Utilitzar la ciutat com a laboratori de noves solucions més sostenibles.
- 9.1. Estendre la cultura de la sostenibilitat
- 9.2. Donar impuls i suport continuats a l'educació per la sostenibilitat en el sistema educatiu.
- 9.5 Educar i capacitar la ciutadania en la cultura de la participació. Intensificar i innovar els processos democràtics a escala de ciutat, de barri i dins de cada organització.
- 9.6 Enfortir el teixit associatiu, altres grups socials i moviments no formals com a escola de ciutadania i agent transformador.
- 9.9 Refermar el treball en xarxa per desenvolupar projectes comuns: sumar les iniciatives aïllades en una acció conjunta i crear sinergies.
- 9.10 Millorar la comunicació i la visualització de processos educatius i participatius a favor de la sostenibilitat, les seves accions i els seus resultats.